

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS SZAKKÖZLŐNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLŐNY

A MAGYAR VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉSPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSKO IPARTÁRSULATA*ÁNAK,

A SZABADKAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉHAZTULAJDONOSOK ÉS KOCSMÁROSKO EGYTÉJE, — TOLNAVÁRMEGYEI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSKO EGYESÜLETE
AZ ARADI PINCÉR SEBÉLYŰ- ÉS ELHELYZŐ EGYLET HIVATALOS LAPJA.Előfizetés: **Egy évre 12 kor.**
Félévre 6 kor.Szerkesztő és lapfőigazgató:
Flór Győző.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

A vendéglősök kereseti adója.

A társadalom különböző rétegei harcban állnak a most tárgyalás alatt lévő adótörvény javaslattal, vagyis a pénzügyi kormányfővel szemben, mert minden réteg, minden érdekeltség magára nézve sérelmesnek találja az új adótörvényt tervezet rendelkezéseit a kereseti, illetve jövedelmi adóra nézve. Megmozdultak a kereskedők, a gyárosok, az iparosok, a laténernek (ügyvédek, orvosok stb.) a tisztviselők és a háztulajdonosok, mindannyian azt mutatják ki, hogy tetemes adóemelésről van szó az új javaslatban, ezáltal rosszabbodik a helyzet, mert az állam az adózók jövedelméből, illetőleg keresetéből túl sokat követel és ezt elvonja a közforgalomtól. Egyetlen egy adózó osztály van, mely nem demonstrál a javaslat ellen és ez a nagybirtokosok osztálya.

Már régen beigazolodott, hogy a nagybirtok aránylag kevesebbet adozik, mint a kisbirtok, vagy az úgynevezett paraszt- (kisgazda) birtok, mert a földadó több osztályra oszlik meg és a kisbirtoknál aránylag nagyobb a »jóménőségű« földnek tartott értéktérmeleli birtokrész, hát annak a jövedelmi adója is nagyobb. Hogy a kisebb birtok tulajdonosa lehetőleg minél nagyobb területtel igyekszik magasabb érték elérésére felhasználni, az magától értődik és a dolog természetéből fakad. De ez még nem bizonyítja, hogy a pld. búzával vagy szőlővel bevetett illetve beültetett fölterület elsőrendű termőföldet is képez, hanem igen sokszor, bizony másod- vagy éppen harmadrendű termőföld. Azonban kiesiny a birtok, tehát értéket kell a ből kisajtolni és így kerül igen sokszor a silányabb föld az elsőrendű adózási termőföld sorozatába.

Ez lehet az oka, hogy a nagybirtokosok nem szállnak harcba az új adójavaslat ellen.

Szerény véleményünk szerint nem használ a javaslat ellen semmi érvelés, semmi deputációzás, semmi gyűlés, mert a kormány azt mondja, hogy a javaslat figyelemmel van minden érdekre, igazságos megosztási alapra van felépítve, a gyengébbet védi és a nagyobb teherviselésre képes polgárokat nagyobb adózásra bírja. Ezt a felfogást osztja az országgyűlés többsége és meg-

lehet, míg ezen soraink napvilágot látnak, a most tárgyalás alatt lévő és annyi oldalról támadott törvényjavaslat, mint megszavazott kész törvény fogja nyugtalanítani az ország összes adófizetőit.

Az államnak nagy kincsekre van szüksége és ennélfogva sok adó kell neki, mert az állam közterheinek az a részét, amit saját jövedelméből nem fedezhet, az állam polgárai kénytelennek kiadni. Így van az nálunk és másutt is. Tehát csak arról lehet szó, hogy a teherviselés arányosan és igazságosan legyen megosztva. Ahol semmi sincs, ott közvetlen adót sem lehet követelni, mert az a létminimum mellett élő honpolgár a közvetelt adózással, a fogyasztási adóval eleget ad az államnak azért, hogy a világon van és dolgozik azért, amit megfizet. Az adómentes létminimumot a törvénytervezet 800 koronában állapítja meg. Ez az összeg édeskeves. Ennyinél többet még az ügyesebb napzamosnak is kell keresni, különösen a városokban, ha a magas lakbér és tulajdona élelmiszerek mellett munkájának gyümölcséből legalább jölkanni akar. Mint adómentes létminimum még 1200 kor. évi kereset is kevés.

A javaslat szerint az évi jövedelem (kereset) megállapítására a pénzügyi közegek tanakát, szakértőket (sokszor versenytársakat és ellenségeket) is hallgathat ki. A besugócsk denunciansók külön díjazásban fognak részesülni. A kincstár tehát az adósok gyomrába és veséjébe akar belenézni. De azért egyenesen egy foglalkozási agnálsem tudnak annyira ellenőrzést gyakorolni, mint a vendéglős-kocsmáros szakmában. Ez az egyedüli iparág, mely nyílt kártyákkal dolgozik. Rá is raknak annyi közterhet, hogy öszeroppanás fenyegeti. Ellenőrzhetik mennyi italt fogyaszt, ellenőrzhetik a konyha forgalmát és igazán beláthatnak a vendéglősök és kocsmárosok veséjébe.

A teher kezdődik az italmérisi illetéknél. Ennél a tételnél akár javult az elmúlt három évben az üzlet forgalma, akár nem, minden újabb kivételnek felémelik az illetéket. Aki elmulasztja a felszólamlást vagy a kiretérőskölzök az üzlet »jó forgalmát«, felszólamlása dacára is fenntartja a **felemelt** illetéket. Ez kezezi a kereseti adó egyik alapját. A másikat kezezi a házbér. A

házbér Budapesten épen olyan fokozatosan emelkedik, mint az adó. Tehát a folyton emelkedő házbér is az adó-kivetés egyik biztos számítási alapját képezi. Itt van azután a **boritaladó**, a hus és zsiradék magas beszerzési ára mellett ezeknek a cikkeknek a fogyasztási adója és ha mindezt figyelembe vesszük, minthogy figyelembe **kell** is venni, akkor megállapítható, hogy a **vendéglősök és kocsmárosok** az összes polgárok és iparosok közt a **legtöbb adót fizetik!**

A felszólamlási és adó-kivető-bizottságokban nincsenek szószólói a vendéglősöknek és kocsmárosoknak. Budapesten pl., hol mintegy 2800 vendéglős és kocsmáros van, azoknak mintegy 99%-a közép és kisebb üzlet és alig tesznek egy %-ot a nagy éttermek. De azért az adó-kivetésnél mindig a nagy üzletek tulajdonosainak jut a döntő szerep és soha a közép és kisebb üzletek képviselőinek. Honnét ismerje az a nagyvendéglős kollega a kisebb üzletek forgalmát? Hiszen ő egészen más üzleti viszonyok közt él; az ő üzletének egészen más feltételei vannak és mégis az ő szava mérvőd a kisebb vendéglősök és kocsmárosok adójának megállapításánál. Ez ellen tiltakozni kell és **erélyesen kell követelni**, hogy a közép és kisebb vendéglősök, valamint a kocsmárosok a saját ipartársulatuk után nyerjenek képviseletet az adó- és illetékvizető-bizottságokban.

De nem elég, hogy annyira megterhelik adóval és illetékekkel, **meglavinaszerűleg szaporítják a kisebb üzletek konkurenciáját is, még p-dig: tisztességtelen konkurenciát teremtenek.** És éppen azok teszik ezt, kik a vendéglősök és kocsmárosról többszörösen huzzák le a bőrt.

És itt megint olyan fajós ponthoz értünk, amit csakis szervezkedéssel reperálhatunk, gyógyíthatunk. **Egyesület és szervezkedni!** Ez legyen a jelszó! Be az ipartársulatokba tisztelt szakértárság, hogy a **helyi** (lokális jellegű) bajokon segíthessünk és egészséges országos szövetséget teremtsünk, hogy az országos jellegű bajokat ilyen erővel küzdhesük le.

Az orvoslásra más módunk és eszközünk nincs és nem is lehet!

Hogyan segítenek a vendéglős-ipar bajain.

— Elkobozzák a szerzett jogokat. —

Ha nem volna annyira komoly a *Kassáról* jött az a hír, hogy az ottani pénzügyigazgatóság a vendéglős számainak *apasztásával* akar segíteni a vendéglős-ipar bajain, hát akkor bizony nevetni kellene azon a naivságon, melyely ennek az iparágunk eddig elhanyagolt, semmibe nem vett érdekein segíteni akarunk. Neveléses pedig azért, mert amig egyrészt a vendéglős létszámát csökkenteni akarják, addig a másik oldalon *szaporítják a korlátozott italmérések számát*.

Minden új szatócs, új fűszeres, új hentes, új sajtos stb. vagy regiek, akiknek még nem volt, derűre-borúra kapnak italrusítási engedélyt és mérik a fröcsösöt és a pohár és korsó sört, mint akarmélyik vendéglős. Ezt tekintve egyelőre csak a *kassai* pénzügyigazgatóság a vendéglős iparon való segítenek. De attól tartunk, ha ez az *vagyonsegítés* Kassán sikerül, hát akkor ez a segítő-akció ki fog terjedni más városokra is, hiszen *„nekünk nem sok, hanem jó kocsmárosok kellene”*, — mondta a pénzügyminiszter 3 évvel ezelőtől az országos vendéglős-kongresszus küldött-egének.

Amde *ilyen* módon ne akarják a „sokát korlátozni és a sőt” elősegíteni, mert kivesszik a kocsmárosok számból a mindennapi kenyeret. Az ilyen módon való segítenek *nem kérte* senki és ilyen módon ne akarják a segítenek a kocsmárosokra felerősöskölni. *Kiadott, tehát megszerzett jogokat* ne kobozzanak el azon ürügy alatt, hogy apasztani akarják a kocsmák létszámát. *Ez olyan erőszakos és hatalmi túltengésre való eljárás volna, amelylyent a pénzügyi kormány maga sem akarhat*. Nem lehet célja a pénzügyi kormányának, hogy amig az egyik oldalon érdekeket *akar menteni*, addig a másikon *ekszisztenciákat tesz tönkre*. Ez annyira immorális dolog volna, amely minden jogos kritikán alul állana. Ezt az eljárást kormányunktól még feltételezni sem akarjuk s inkább a *kassai* pénzügyi igazgatóság szűk látókörű ügybuzgóságát véljük felismerni a tervezett írtóháborújában.

Nem ez a módja a vendéglős-iparon való segítenek. Segítsenek rajta tisztességes eszközökkel és becsületes módon. Ha ennek *milyenségét* nem tudnak, (pedig dehogy nem tudják) hát segítségükre leszünk és megmondjuk nekik olyan rövidséggel, hogy mint *szakemberek* eleget tudhatnak meg belőle.

Ne adjanak ki ezental annyit italmérisi engedélyt. Csak akkor adjanak, ha a *közönség és a kincstár* érdeke az engedély kiadását indokoltá teszi.

Ne adjanak *ezental* semmiféle *nemvendéglős és nemkocsmáros* üzletnek sem korlátozott, sem korlátozott italmérisi engedélyt. Ehhez képest ne adjanak

ezental sem szatócsnak, sem fűszeresnek, sem sajtosnak, sem hentesnek, sem csemegeüzletnek, sem pálinkásnak stb. italmérisi vagy italrusítási engedélyt; szóval: *senkinek, aki nem vendéglőt vagy kocsmát akar nyitni*.

De az italmérések számának apasztása címén ne nyuljanak hozzá egyetlenegy megszerzett joghoz, egyetlenegy kiadott engedélyt se vonjanak be ezen ürügy alatt.

Ne az lásson újabb megelhetési forrás után, aki azt már megszerzte és kezében van, hanem az, aki a vendéglős-kocsmáros pályán még csak akar szerencsét próbálni. Hová jutunk, ha újabb szerencsepróbálók kedvéért megvölő ekzsztenciákat tesznek tönkre, proletársorba taszítanak családokat? Ennek nem szabad megtörténni és az ilyen kísérletek ellen tiltakozni kell a legerélyesebben. Az ilyen merényletek ellen *szervezve* kell harcolni és nem birkatvilemmel nézni, hogy károsítanak bennünket „segítés” cégre alatt.

Bizunk a pénzügyi miniszterünkben, hogy ezt a merényletet nem fogja megengedni, de egyuttal kérjük is a vendéglősök és kocsmárosok nevében, mint ezek sajtóorgánuma, hogy a *kassai* pénzügyigazgatóság „gyogyszerével” ne akarja a vendéglős-ipar bajait gyógyítani, hanem azokkal az eszközökkel és azon módon, amint azt ezen közleményünk keretében jeleztük.

A Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei.

VENDÉGLŐS-BÁL
csütörtökön, 1909. március hó 4-én.

MEGHÍVÓ

a „Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata” által, 1909. március hó 4-én az *Intim színház* dísztermében, VIII. ker., Főherceg Sándor-tér 4 szám alatt rendezendő **VENDÉGLŐS-BÁLRA**.

Kezdeté esti 9 órakor. Belépő-díj: Személyleg 3 kor.— Családjegy (1 ur 2 hölgy) 6 kor.—

A zenét a cs. és kir. 86-dik gyalogezred zenekara szolgáltatja.

Jegyek kaphatók: a bálírodában, (VI. Podmanický-utca 21. sz.) a társulat elnökénél, Janura Károlynál, a társulat irodájában: Rákóczi-ut 13. és a választmány tagjainál. Felülvezetéseket köszönettel fogadjunk s a társulat hivatalos lapjában, a „Fogadó”-ban nyomatunk. **A rendező-bizottság.**

Az ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Rákóczi-ut 13, II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogitanácsot ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyése:

dr. Waigand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogitanácsadás a tagokra nézve díjmentes.

Az ipartársulat tagjai minden szakipari-, adó- és illetékügyben, szakbeli utbaigazításért forduljanak az ipartársulat titkárához.

Az ipartársulat mindenmü hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közöltekik.

TÁRSULATI ÉLET.

Kávésök értekezlete.

A »Bpesti Kávés Ipartársulat« ugyan-csak mozgalmas életet él. Az örökös sűrűlőds a kávésegedégek szakgyegetével megértelme gyümölcsét. Lapunk utóbbi számban már adtuk hírt arról, hogy a kávéipar-társulat saját munkaközvetítőt-jét állította fel. Ebben azügyben jan. 25-re bizalmas értekezletre hivta egybe a kávé-sokat *Némai Antal*, a kávéipartársulat pártalan tevékenységű elnöke, hogy a munkaközvetítő eddigi működéséről felvilágosítással szolgáljon, hogy a további teendők megbeszéltek. Az értekezlettel szülő tudósítasunk a következő:

Némai Antal megnyitja az értekezletet s beszámol a munkaközvetítő red-ményéről. 14 nap alatt, vagyis január 13-tól 25-ig közvetítettek 43 felszolgált, 49 konyhaszemelvényi alkalmazottat, nem számítja a szükségelt számban megegyeszer annyi kíségitőt. Munkába lépésre jelentkezők száma: 160—180 személy. Az elnök konstatálta, hogy a közvetítő iroda teljesen bevált. Örömmel jelentette az elnök, hogy a 250 bpesti kávé közl 160 jelentette be csallakozását és ígéretet tettek, hogy a társulat közvetítője útján szerzik be személyzeti szükségletüket.

A kávéseleány rendszer behozatalát fejtegetve, kimutatta, hogy ezt a munkát jobban és tisztábban elvégzi a leány, mint a tüzelégy.

Ha össetartunk — ugymond — ezt a kérdést is megoldjuk. A megkezdett nyomon haladnunk kell, mert végén urak akarunk lenni saját kávéházunkban. Ha másként nem, bezárjuk a kávéházakat vagy magunk szolgálnak ki. A »Sz. V. K. A.« száklapjában megjelent azon közlemény, hogy a kávésök közl már többen megszegték volna adott becsületszavukat és nem veszik igénybe a saját munkaközvetítőnket vagy szerzik be személyzükségletüket, nem felel meg a valóságnak, annak az a célja, hogy a kávéásokat félvezessék. Kijelentem azonban, hangsúlyozta az elnök, hogy arról a kávésról, kire rábizonyul, hogy becsületszavát megszegte, az összes napilapokban adom tudtára a világnak, hogy nem becsületes ember. Igenis, én állítom pellengére. Az elnök felvilágosító és lelkes éljenzessel fogadott beszéde után *Upor József* szóallt fel és figyel-

mébe ajánlotta az értekezletnek a tüzelvények helyett kávéseleányok alkalmazását. Nala leányok vannak alkalmazva — ugymond — akik példásan rendezik végük munkájukat és példásan rendezik és tisztán tartják a konyhákat. Utána az elnök hivta fel a tagokat, hogyha a küldött kiegészítőket nem akarának dolgozni, úgy a kávé meg ne jöjjen, hanem két tanu jelenlétében jelentse ki nekik, hogy ezt munkamegtaladásnak veszi és így mind el vannak bocsájtvva.

Majd Mészáros Győző szólt fel. Szerinte nem oly súlyos, ha egy pár kávé esetleg megzegné a szavát. Hadd hulljon a fergése, csak mi maradjunk együtt, úgy győzni fogunk.

Az elnök támogatására hívta fel az értekezlet tagjait. Némái nem osztja Mészáros nézetét, Mert ha egynek elnézik, úgy a másik éjpolj gyalog megcselekszi azt. A becsületszóra tett kijelentését megismétli.

Ezzel az értekezletet lelkes éljenzés közt bezárta az elnök. Utána társasvárosra következett, melyen több felkészítő hangzott el.

Veszprém. A Veszprémmegyei vendégüljáró, kocsmárosok, szálladósok és kávéos ipartársulata februr hó 10-én délután 4 órakor tartja a Jákóy (Kreutzer-féle) Erzsébet szálloda nagyteremben évi rendes közgyűlést. Az ülés tárgyai a következő pontokból állanak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés és megnyitó beszéd.
2. A jegyzőkönyv hitelesítése 2 tag felkérése.
3. Választmány évi jelentése s annak tárgyalása.
4. Az elmúlt esztendő számadásának tárgyalása és jóváhagyása.
5. Az évi szociális felmentvény megadása a tisztviselői kar részére.
6. Az évi költségvetés megállapítása.
7. Választmányi és számvizsgáló bizottsági tag választása.
8. Az ipartestület helyiség használatért díj megállapítása.
9. Jelentés a szakipari képzésről tárgyalás és Kossuth Ferenc Jelenték felolvasása.
10. Esztelges indítványok tárgyalása.

Kaposvár. A Somogyvármegyei vendégüljáró és kocsmárosok ipartársulata január hó 18-án tartotta évi rendes közgyűlést. A közgyűlés nagyobb eseményét a tisztikar-választás képezte, amennyiben egyesek érdekében nagy harc indult meg. Újra megválasztották az ipartársulatnak eljeltől lévő derek elnöke: *Gránwald Mór*; alelnökök szintén a régiék: *Szabó Imre* és *Pittner György* lettek. Pénztársának *Rosenberg Izidor* választott meg. A 64 tagú kitévő választmány is alaposan megrostáltatott.

Temesvár. (Vendégüljáró-ipartársulat a pincéregyletnek.) Temesváron, mint előzőleg írunk az ottani pincérség Délmagyarországi pincérek szakegyesülete címe alatt egyileg létesített. A nagyváradi és győri pincéregyletek

mintájára alakult »Dél. pincérek szakegyesülete« célját érte és nagy lendülettel nyert azult, hogy az ottani vendégüljáró ipartársulata helykövetítőjének jogát ráruházta és egyszerűen kimondta, hogy a pincéreket stb. szükséges üzleti személyzetet kizárólag a pincér-egyleti helyeszközlő utján szerzi be. Ezenkívül az ipartársulati tagok nagyrésze mint pártoló tag lépett be az egyesületbe, ami ránevez nemcsak erkölcsi, hanem anyagi szempontból is nagy előnyt jelent.

Az új bortörvény.

III.

A 7. §. a gyógyborokról intézkedik és azokra is a törvény rendelkezést, tehát az ellenőrzést is kiterjeszti és kapcsolatba hozza azok készítését és végítését a Magyar Gyógyszerkönyvvel.

A 7. §. így szól:

7. §. Azokra a gyógyászati célra szolgáló gyógyborokra nézve, melyek mint gyógyszerkülönlegességek, gyógyszerárakban vagy gyógyárú-üzletekben árusítatnak, ezen törvény rendelkezései annyiban módosulnak, hogy ezek a gyógyborok, az e törvényben megengedett anyagokon kívül, még az illető bor győmölhatását biztosító s közegészségügyi szempontból kifogás alá nem eső gyógyanyagokat is tartalmazhatnak. A hivatalos Magyar Gyógyszerkönyvben felsorolt gyógyborok, gyógyanyagok és az ezen gyógyanyagok feloldásához feltétlenül szükséges más anyagokat is tartalmazhatnak, de kizárólag csak az e célra elkerülhetetlenül szükséges és a gyógyszerkönyv által előírt mennyiségben.

Egyebekben azonban a törvény rendelkezései a gyógyborokra is alkalmazandók.

A 8. §. rendelkezik a törkölybor, gyümölcsbor, pezsgő és habzóborról, mely itatok, ha a törvényben meg nem engedett anyagok felhasználásával készülnek, hamisított boroknak minősülnek. Ez a §. a mézeskalásosok által készített árusítatni szokott »mezbor« fogalmát is tisztázta és a mennyiben annak készítéséhez és kezeléséhez szőlő, mészolászóló, must, bor stb. nem használtatik, nem esik a törvény rendelkezése alá. Ezen szakasz utolsó bekezdése a törvény rendelkezése alá tartozó itatoknak tiltott módon való kezelésére a tanácsadást és utmutatást is tiltja (Sok droguista fogja ennek kárát vallani).

A 8. §. így szól:

8. §. Törkölybor, gyümölcsbor, pezsgő és habzóbor készítése csak a jelen törvény III. fejezetében foglalt rendelkezések korlátai közt engedetik meg. Az a must vagy bor, illetőleg törkölybor, gyümölcsbor, pezsgő és habzóbor, a melynek készítéséhez vagy kezeléséhez a jelen törvény szerint meg nem engedett anyag használtott, vagy a mely meg nem engedett módon állított elő, s általában e törvényben meg nem engedett minden borhoz hasonló ital, hamisított bornak tekintendő.

A »méször« vagy a »mezbor« amennyiben annak készítéséhez vagy kezeléséhez szőlő, mészolászóló, must, bor vagy a jelen törvény III. fejezetében felsorolt itatok nem használtottak és amennyiben nem bor gyantát hoztak forgalomba, nem esnek a jelen törvény rendelkezései alá.

Olyan anyagoknak, melyeknek a jelen törvény rendelkezései alá eső itatok készítéséhez vagy kezeléséhez való használata megengedve nincs, erre a célra, a magyar szent korona országainak területén hirdetni, ajánlani vagy bármi módon forgalomba hozni tilos.

Ugy szintén tilos hamisított bor készítésére, illetve a jelen törvény rendelkezései alá eső itatoknak tiltott módon való kezelésére tanácsot adni, utmutatást készíteni, ilyet hirdetni vagy bármi módon terjeszteni.

A 9. §. a külföldről behozott italokról rendelkezik és nagyon helyesen, nehogy visszaélések történjenek hamisított italok behozatalával vagy azoknak hamis cégér alatt való forgalombahozatalával.

A 9. §. így szól:

9. §. A jelen törvény rendelkezései a külföldről behozott mustra, borra, törkölyborra, gyümölcsborra, gyógyborra, pezsgőre és habzóborra, illetőleg ezek hamisítványaira is alkalmazandók.

Olyan erős vagy edes külföldi esemegeborok, amelyek egyes bortermő országok különlegességei s a világpiacon már eddig is mint ilyenek szerepeltek, melyeknek előállítását az illető külföldi államban meg van engedve, (például: sherry, malaga, madeira, marsala, portborok stb.) annyiban kivétel képeznek, hogy a mennyiben ezek valamely külföldi országban, kizárólag ott termelt aszuszóló felhasználásával s az ott törvényesen megengedett eljárás szerint, eselleg szesz és egyéb ott megengedett anyagok hozzáadásával készítették is, de alkoholtartalmuk 22 és 1/2 főtótag százalékánál nem nagyobb, a magyar szent korona országainak területén forgalomba hozhatók ugyan, de csak a származásuknak és minőségüknek megfelelő elnevezés alatt. Ezen borok készletben tartása is csak a megfelelő elnevezésnek, illetve megjelölésnek, a bort tartalmazó palackon vagy más edényen való feltüntetése mellett engedetik meg.

A törvény 10., 11. és 12. §§-ai a must és bor származásának és fajtájának valótlán megjelölését tiltják, ami mindenesetre helyes rendelkezés, mert a vendégüljáró és kocsmárosok konkurrenciái, a pálinkások, szatócok, fűszereket stb. olyan származású és fajtájú borok árusítását írják a tablájukra és ezeket olyan árban vesztegetik, hogy első pillantásra is szembeötlök a közönség megtévesztése.

Az erre vonatkozó rendelkezések így szólnak:

10. §. Tilos a mustot vagy bort olyan borvidékre, községe, bortermő helyre

olyan termelő nevére vagy pincéjére, ugyisint olyan szőlőfajára utaló jelzéssel vagy elnevezéssel hozni forgalomba, a mely nem felel meg az illető must vagy bor tényleges származásának, illetőleg annak a szőlőfajának, a melyből a bor szüretett.

A mennyiben a forgalomba hozó a származást igazolni nem tudja, e tekintetben való szakvéleményadásra az 52 §-ban említett borvizsgáló szakértő bizottságok illetékesek.

A 15. §-ban meghatározott tokaji borvidék kivételével, a többi hazai borvidék beosztásának megállapítása rendeleti uton történik.

11. § Különböző borvidéken, községen vagy bortermő helyen termelt vagy különféle szőlőfajtákból szűrt mustok, vagy borok összeházasítása esetén az összeházasított must vagy bor — a tokaji borvidék kivételével (17. és 18. §) — azon borvidék, község, vagy bortermő hely, illetőleg azon szőlőfajta megjelölése mellett hozható forgalomba, amely borvidék, község, vagy bortermő hely, illetőleg szőlőfajta jellegének a must vagy bor tényleg megfelel.

A tokaji borvidéken termelt must vagy bor csak a tokaji borvidék területén kívül eső helyeken házasítható össze más borvidékről származó mustal vagy borral, de az ilyen házasított mustot vagy bort fejtlenül tilos «tokaji», «tokaji bor», «tokaji asszu», «hegyaljai», «samorodni», «másias» vagy általában a tokaji borvidék, vagy ezen borvidékek tartozó valamely községre vagy bortermő helyre utaló elnevezés alatt forgalomba hozni.

12. §. A hol a jelen törvényben forgalombahozatalló van szó, ez alatt nemcsak az árul eladását, hanem annak visszatér mellet vagy visszatér nélkül történt bármily elidegenítését, továbbá az erre irányuló hirdetését, ajánlást, vagy bármely más kínálatot, ugyisint annak közvetítését is érteni kell.

(Folytatjuk.)

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMENYEK.

Bojkottált ásványvizek. Az erdélyi borvizek forrásait nagy és gyors haszonra éhes társaság részben összevásárolta, ehhez hosszabb időre bérbe vette és azonnal dupla árra, (100%/o-ra) emelte azok közforgalmi értékét. Amde családok, mert nem számítottak az ellen-súlyozásra. A »Brassomegyei« szőlődások, vendéglősök, kávéosk és kocsmárosok ipartársulata rögtön megadta rá a választ. Közgyűlést hívtak egybe és azon határozatban kimondták a spekulánsok borvizeire a bojkottot. Felhívták a közönséget, mint ez úgben szintén érdekeltek, hogy támogassa a kartell megtörésére irányuló törekvést és ne igyeék a bojkottált vízből. És a közönség jóindulatuan segít kártársainknak a bojkott korosztályaitól. Brassói kártársaink

terjeszték ki a bojkottot egész Erdélyre s ha kell egybeült is fogják őket támogatni. Vezessenek be más borvizet, hiszen elég gazdag az országunk ásványvizekben

Hymen hírek. — *Kedrovits Mihály* Temesváron a belvárosi »Pílizse« sör-csarnok vendéglője, december 22-én tartotta egybekelését *Jakliny Erzsike* kisasszonnyal, *Jakliny Vilmos* fogadós szaktársunk bájos leányával. — *Kalina* Károly ismert eradi főpincér mult hó 22-én eljegyezte özv. Halász Imréné, sz. *Pécska* Mariska urhölgyet. — *Ehrenwald Géza* kisterenyei főpincér eljegyezte *Braun Margit* kisasszonyt *Trencsénbél*.

Vendéglősök a miniszternél. A »Sárvár és járása vendéglősök ipartársulata« *Strohoffer* Viktor szállodás, alelnök és *Szabó* Béla tártsultai titkár és hó közepével két fontos kérvénnyel küldte föl a miniszterumba. A kitűnően megkoncipiált kérvények az italmérés teréni visszaélések megszüntetését, az engedélyezés betartását és illetve az új ipartörvénybe felvonendő képesítés kérdését tartalmazták. Kiküldött szaktársaink egy a pénzügyi-, mint a kereskedelmi miniszteriumban a legjobb fogadtatásban részesültek s küldetésükre nézve ugyancsak megfelelő igereket nyertek, ami ugyan ha nem is siker még, de nagy megnyugtatót jelentő a sárvári ipartársult tagjaira, és pedig annyiban, hogy ügyük elintézését eredménnyel és jöreménnyel várhatják.

Vigalmak Győr. Mint előzőleg írtuk, a győri vendéglős-ipartársulat és a győri pincér-egylet együttes zártkörű táncvigalmát és hó 14-én ment végbe. A győri vigalmak sorozatát bevezető vendéglős-pincér-bál kitűnően sikerült, egy erkölcsileg, mint anyagilag s a p-egylet, illetve a győri szakiskolának 800 és egynéhány korona tiszta hasznót hozott. A bál siker az ambiciózus szaktársakból összehálasított rendezőség érdemének tudható be, mely nagyon kitelt magáért. A rendezőseget dicsérik a többek közt a vigalom szép helyseregét stb. résztvevőit kellemesen meglegő s valóban művésziessen kiállított táncrendek. A bál egyik meglepetését azonkivül a bál elnök, Csukovits István szaktársunk neje képezte, aki a női ruha csinálás művészetét dicséror győnyörű bálí kosztümjével keltett fölönést. Az első négyest Lakatos Flóris bandájának pompás muzsikájára 80 pár táncolta. A vigalom a legkellemesebb hangulatban kiváltságos kivitradtkor ért véget.

Veszprém. A »Veszprémmegei vendéglősök ipartársulata« február hó 10-én, szerdán, az ipartársulat évi közgyűléssel kapcsolatban az ottani Nemzeti színházzal jótékonycélú bált rendez. A vigalom tiszta haszna a tártsultai szakiskola javára fordították. A veszprémi bálak közt legjobban sikerülő vendéglősök vigalma élén: *Cserenyi* Ferenc elnök,

Werner Károly és *Kukoda* Miklós alelnökök, *Kreutzer* Ferenc pénztáros, Dr. *Benkó* Károly ügyész és *Szell* István jegyző állanak. A bál főrendezője: *Egyed* János és cigányvajdája: *Tóth* János. Bálí jegye árja személyenként 2 és családjegy 4 korona.

Szombathely. Mint előzőleg jeleztek, a szombathelyi vendéglősök a pincérekkel együttesen, február hó 10-én, a Szabária fogadó díszteremben jótékonycélú, házias jellegű zártkörű táncvigalmat rendeznek. A vigalom rendezőségében *Herceg* Ferenc díszelnökségével, *Balassa* Mihály, *Takács* Sándor, *Mózer* S., *Pörtsch* Tóbiás, *Wittmer* J., *Unger* Pál, *Heigl* István, *Gábrriel* F., *Herits* Gusztáv, *Tóth* Sándor, *Breiner* Dávid, *Baldau* Károly, *Haas* Lajos, *Nagy* I., *Mikó* Gyula, *Novák* Dániel, *Polgár* István, *Köhler* György, *Gosztolya* Imre, *Köttbaum* Gyula, *Weber* Károly, *Balog* Tivadár, *Unger* Mihály, *Baumgartner* Károly, *Basch* Vili, *Kausz* Jenő, sat. foglalnak helyet. — Beléptíj: személyjegy 2, családjegy 4 korona.

Szeged. A »Szegedi pincérek betegsegélyző és temetkezési egylete« február hó 13-án zártkörű táncvigalmat rendez a Kass-vigadó Lloyd terében. A bál vendőke: *Juránovics* Ferenc, díszelnökei: *Kass* János, *Szarka* István, *Juránovics* Gyula, ifj. *Juránovics* Ferenc, *Dancinger* János, *Dávid* Sándor, *Kovács* József, *János Pál*, *Katona* István és *Nagy* Sándor. A bálanyai tisztséget *Dávid* Sándornak tölti be. A vigalom tiszta jövedelme a messzinál földrendés és az ajkai bányarobbanás áldozatainak hátramaradt családtagjai felszegélyezésére lesz fordítva. Beléptíj személyenként 2 és családjegy 4 korona.

„Megvadult bikák“. Ez valójában egy derek asztaltársaságnak a címe, mely a jóke. délyéről ismert Miskolcútnak a jó boráról nevezetes *Leller Béla* vendéglőjében tartja rendezés napi összejöveteleit, gyakorolva egyszersind a legnemesebb étel szolgáló jótékonycélú ölképen, hogy a tél közeledése alkalmával az állandó perselygyűjtéséből szegény gyermekeket ruház fel. Az idei télén 18 gyermeket ruházott fel s övta meg a szegényeket a dermesztő tél háldegségétől. A „Megvadult bikák“nak, a derek *Leller* gazdának ezuttal is köszönetet rebegnek a halás szívek.

Pincérek az udvari táblánál. A német császárné elrendelte, hogy udvari ebédek (bankett stb.) alkalmával ne katonákat alkalmazzanak, hanem pincéreket. A rendelet persze előírja a büntetlen életélet és hogy a császári asztalnál felszolgáló pincérek csak nős emberek lehetnek. A németek derek császárnékat erre a bölcs és nemes csekedetre — mint berlini leveleznők írja, a munkanélküliek nagy száma indította, ami úgy téli időben különösen a pincéreknek tapasztalható. A felségcsasszonyk ezen igazi császárnéhoz méltó ténykedésével nagy szeretetteljesen foglalnak a Német birodalom minden részében.

A földrendes áldozatainak a »Fogadó« gyűjtőjén még a következők adoztak: Wurgits Vilmos 1 kor. Kopernikai Pá 40 fill. Alena József 40 fill. Jakubovits Ferenc 40 fill. Ferenc Teréz 2 kor. Kaszás Lajos 2 kor. Bérci Sándor 1 kor. . . (Olvasatlan aláírás) 40 fill. Fehér Sándor 50 és Hajós Károly 50 fill. Összeg: 9 kor. 60 fill. Hozzáadva az előzőleg adakozott 22 kor. 30 fill.-hez, összes gyűjtésünk 31 kor. 90 fillért tesz ki. Jövőnk közönségünk adományát az Olaszországi segélybizottságának beszovalgattuk s arról a következők nyugtát vettük: Nyugta 31 kor. 90 fill. (harmincegy kor. 90 fill.-ről), mely összeget a »Fogadó« lap gyűjtésének az olaszországi segélybizottságának központi irodája nevében hiánytalanul felvettem. Budapest, 1909. január 21. dr. Hazay Radó.

Az új magyar börtönytörvény. Január elseje óta az új börtönytörvény életbe lépett. Az XLVII. L-cikk, mely „a borhamisításnak és a hamisított bor forgalmához zalanalnak tilalmáról” szól, a borkivétel és a bura borforgalmazás törvényének jó előzménye. Az új börtönytörvény jóval szigorúbb és a borhamisítás ellopásához külön e célra kinevezett pincérekészítők feladatára lesz. Míg eddig fogság büntetés csak azt fenyegette, aki hamisított bort készített, most az is jászák a szabadságával, aki ilyen tudva forgalomba hoz. Így mindenkinek, aki érdekében eladás céljából bort rakator, saját érdekében eszeleki, ha az új börtönytörvény melőbb megismerkedik. Erre legalkalmasabb az a könyv, mely e napokban „Az új magyar börtönytörvény” címen megjelent és melynek dr. Drucker Jenő a „Borászati Lapok” szerkesztője és a magy. Szőlőszakszáz Orsz. Egyesület igazgatója a szerzője. Ebben a könyvben a törvényen kívül a végrehajtási rendelet is meg van és ennek érthetőbb feltétele számos jegyzet és magyarázat szolgál. Így szintén meg vannak a különféle bejelentésekre, bonyolítványtárasra stb. szolgáló formulárok is. Ez a minden pincetulajdonosnak nélkülözhetetlen könyv megjelent a Pátria nyomda r. t. könyvkiadóhivatalában. (Budapest IX., Üllői-út 25.) Ára 1 korona.

Kimaradtak. Mai számunkból térszűke miatt a győriek vigalma alkalmával történt felülizetésekké kimutatása, a »Tokaji bor«, »O szent együgyűség« (Poézis) s a »Különfele Közlemények« és »Egyről-Másról« rovatok több közleményei a jövő száma maradtak.

Gyászrovai. — Gábrriel György, volt szombathelyi vendég és hó 10-én M.-keresztiesen jobblétre szenderült. — Gárdonyi Imre előzően ismert kolozsvári kávé szakértőnk, jan. 15-én 40 éves korában elhunyt. Temetése 17-én történt nagy részvét mellett. Az elhunyt özvegye és Erzsike leánykája gyászolja. — Pongráts Lajos ismert szármári vendégöltés súlyos csapás érte egyetlen fia, Jenő, IV. oszt. gimnáziumi tanuló elhunytával. A január 17-én elhunyt kedves fia temetése mult hó 18-án ment végbe, melyen az ottani közönség, valamint a főnökök és pincéri kar teljes számban vettek részt. Az ifju halál ravalatára a pincérség egy gyönyörű koszorút helyeztet. — Jankó Ferenc budapesti vendégöltés szakértőnk Ilonka

nevű leánykája 4 éves korában elhunyt. Az ártatlanság temetése nagy részvét mellett ment végbe. — Peck János budapesti vendégöltés, és hó 8-án rövid betegségi után elhunyt — Paládi László budapesti vendégöltés neje, és hó 27-én jobblétre szenderült. Béke poraikra!

Nemzetközi szociáldemokrácia.

Irta: Tóth Endre főpincér.

Bizony, bizony, nagyot fordult a világ sora! Evolúciók lent és fent. A föld dűbörög, a vizek kiszállnak medreikből, mintegy megfenyegetendő a hátukon rakoncátlanokó emberiséget. Ez pedig kér, később követel s mikor mindennek nem látja fogantját: duzzog szitkozódik; közben-közben sir, s hogy nyomatékokat adjon követelésének: vért jatkézőkkel talál atkozza az Istent, akinek a létezését különben tagadja. Megtagad minden ideális fogalmat: Istent, hazát, szülőt, testvérét, roknt. Felrug minden olyan göröngyöt, amelyhez őt az emlékezés szájai fűzik, miközben szabadra bocsátja a benne lakozó összes rosszindulatokat, amelyek szívót szügdalúban járják be a földet.

Szóval: vihar elől, vihar hátul, vihar keresztül-kasul. Ez a mai helyzet képe. Hol is fog hát ez megállapodni? Merészség volna egyáltalán bárkitől is, különösen pedig ebben a keretben és ebből a tollból kísérletet tenni ezen kérdés megválaszolására.

Egyet azonban minden látnoki tehetség nélkül meg lehet állapítani itt — és már most is: tudniillik azt, hogy a vihar épenséggel nem az az elem, amely az alkotásra alkalmas volna ami persze épenséggel nem zárja ki annak az elismerését, hogy a vihar tisztító elem, tehát arra is szükségünk van.

Borura — derű; vihar után — szélesend. Ez a természet rendje, amelyet ő saját magából, a saját maga megdönthetetlen fantáziájára alkotott; lévén pedig mi is az ő kreatúrái, tehát ezen létentartó törvény hatálya természet-szerűleg terjed ki ráink is.

És amintohgy semmi sem önmagától létezik a világrendben, hanem azért, hogy ő egy másikra és ő reá egy másik hasson, így a vihar sem a viharért s a derű sem a derűért van. Öncélú elemet eddig ember még fel nem fedezett és merem hinni, hogy nem is fog soha.

Természet-szerűleg következik tehát a világrend ezen univerzális törvényéből az, hogy a harc sem a harcért létezik. A harc csak akkor indokolt és természetes, ha a célja a béke: de ha valaki a harcért harcol: az oktondi szélkergető. A harc végtete kell, hogy a béke elejét értesse, minthogy egybefoly a boru a derűvel.

És emberiség, amióta csak létezik, mindig harcol, mert hiszen az élet lényege voltaképpen a harc és küzdelem; de míg a mult küzdelmei bizonyos

földharcok között, sok esetben egy és ugyanazon célért, de váltakozva, tagabb értelemében ugyanolyan lokális célokért folytak, a mai emberiség harca a föld-és nyelvhatárokat ledöntő szándékával egy új világméretű megvalósítást célozza. Így ilyen arányú és ilyen célzatu harcok az emberiség ezeidigi történetében nem találkoztunk. Az egész emberiséget egy eszmeben egyesíteni!

Merész gondolat! Megmérhetlenségében szinte imponáló.

A hívó azt mondaná reá; »késűl már a bibliai akol.«

Sokszor és sokszor meg lehet ismétetni, hogy bizony merész egy volt, amely ezt a gondolatot szűlte. Nem tudom, hogy a jövő világtörténet írja, Marxnak vagy Lassalenak iteli-e e gondolat apaságát; de azt igenis tudom, hogy annak letéményesét és hivatalos képviselőjét »Nemzetközi Szociáldemokrácia«-val jelzik.

Nemzetközi Szociáldemokrácia! Tehát, Te vagy az a vihar, amelyben az elégedetlen emberiség szabadjárta bocsajtot indulatul egyesűlve morajlik körül a földet. Te vagy a letéményese jövőbeli mindennemű boldogságunknak. Űdvözűgy, Nemzetközi Szociáldemokrácia! Nyomban megállítható azonban az, hogy a Te általad felzaklatott emberiség kezdi pesszimizmussal viselteni a Beled helyezett remények csalhatatlansága iránt. A gondszántotta barázdák ma is ott űlnek holoikokan egy új, mint azelőtt, mert azt még Te sem tudtad simára vasalni; a buzakalász sem hány nagyobb fejet, mint eddig; a tavakban, folyókban és tengerekben ma is csak víz áll illetve folyik; a krumpi sem több, sem nagyobb, mint azelőtt volt és ami a legkevésőbb: a nap még mindig nem kel nyugatrol, hanem még mindig csak úgy, amint azt eddig tette.

Tehát Te sem rendelkezel természetfeletti hatalommal, sőt még azzal a galvanizáló erővel sem, amelytől az emberiségnek egy nyájá váló tömörűlését remélni lehetne. Pedig úgy jelentél meg a firmamentumon, mint egy új Megváltó, akinek csak az ujjmutatását kell követni s okvetlen eljutunk az ígert földjére, ahol Te a nap és éj bármely szakában pecsényet varázsolsz az emberek elé, még pedig — aranytányéron. Hatalmaiban elgőgösödött, elfeledtet azonban azt, hogy ez a hatalom csak egy lázas agy zavaros képzelménye. Nem számoltál tényeződdel; nem vetted figyelembe azt, hogy emberekkel, társadalmi rétegekkel, országokkal, államokkal van dolgod, amelyek tagozódásuk szerint külön egyedeket képezven, külön érdekeknek élnek.

A vallást perhorreskáltad, sőt megvetetted, ami pedig a világtörténelem tanúsága szerint valamely formában mindig létezett és biztosíthatlak, hogy létezésé dacára is fog lenni mindvégig; céold lévén ezzel az embert etikai tar-

talmától megfosztani és lesüllyeszteni a gyomor rabszolgájává.

Tevédés itt nagyszabású volt; az ember ugyanis nem csak hűs, de vér is és valami lélek-fele is. Bizonyos etikai tartalma még az ősembernek is volt van ma is és lesz mindvégig, mert hiszen ez az embernek lényege.

Hatalmadt tehát csakegybeteges képzelt-Eszmé szép, — de kivételten, érvényesüléséhez szolgáló eszközeit pedig saját lényéből abszurditásánál fogva természetesen hozzá hasonlóknak.

Ami nem sikerült Buddhá-nak, Mohammednek, Mózesnek, Jézus Krisztu-nak, Luther és Kálvinnak, nem fog sikerülni neked sem. Tesemfogod tudni egy eszmekörbe vonni az emberiséget. Az ok ma is az, ami vala akkor, ezen vallásalapítók idejében, akikkel szemben különben az az óriási hátrányod, hogy nincs etikai tartalom Számításod tisztán csak a gyomorra spekulál. Egy új szektát akarsz alapítani: a gyomorvallás szektáját és meg akarod fosztani az embert minden idealizmusától, az életet minden poézistól. Ezzel persze a nemzetközi szociáldemokrácia kiállította magáról a bizonyítványt arra nézve, hogy az ember lényegének ismeretében teljesen tudatlan, mint valának mindazok, akik valaha ehez hasonló irányt képviseltek.

Pedig bizony, mi türes-tagadás, ezek között a realfilozofusok között voltak legalább is olyan világ-elmék, mint akik ma a szociáldemokrácia eszméjét kezelik. És nekik sem sikerült. Tanak az emberiség tömegére teljesen hatástalanok maradtak, kénytelenek voltak visszavonulni a széles tudományok raktárfalái közé.

És miért? Mert meg kellett törniük az ember lényegén: az ember hitén.

Az ember természeténél fogva hívő lény; akaratlanul is az, sőt kénytelen az lenni, mert létezésére végokának kutatásában kénytelenítve van a természet-leltsétséghez fordulni. Ez pedig soha sem fogja ember részére mysteriumának a-jait megnyitni.

Tehát: nolens-volens, az embernek kell hinnie egy felsőbb lény létezésében, mert az oknyomozó tudomány sohasem fogja tudni kideríteni a lét végokát.

Ne akarja tehát ezt tenni a szociáldemokrácia sem! Lássa be, hogy az emberiséget nem lehet megfosztani hitétől. Nem lehet pedig természeti okoknál fogva.

Maradjon meg tisztelt fuvalatnak, amely nivellálja az élet legkörét; nivellálja a tőke és az izom viszonyát.

Ne akarjon olyan orkán lenni, amely ledönt föld- és nyelvhatárokat, mert az ugyssem lehetséges. Valamint, hogy az sem lehetséges, hogy a szívet májjá vagy gyomorrá változtassa. Hagyja meg a hegyeket helyeiken, a tengereket medrekben.

Egyenlőség és egyetértés földön egy sem lesz addig, amíg alacsony és magas, szőke és barna és különösen nem addig,

ameddig nő lesz közöttük. Külömben ezt tudhatod jómagad is, mindenható és Nemzetközi Szociáldemokrácia.

Száljakok le tehát a felhőkbe, Ti dicős Zeusok hozzánk a földre, helyezkedjétek be a megtagadott nemzet vérkeringésébe s így még alkothatunk valami okos dolgot is.

(Folytatom.)

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadó” a megjelenés napján nem kapják meg, kérjük, hogy sziveskedjenek a kiadóhivatal egy levelező-lapon értesíteni.

László József, a győri pincér-egylet derék elnöke u. ott megvette Opitz Rudolf vendéglőjét. László szaktársunk az üzletet egész ujan renováltatta és saját kezelésébe jövő hó folyamán veszi át.

Váry Lajos előnyösen ismert szaktársunk, givácsi vasuti vendéglő, a körösmezel pályaudvari vendéglő és hó 1-én veszi át.

Rátz István, volt kisújszállási szállodás szaktársunk Budapesten az István utca 35. sz. alatti Scheidl-fele vendéglőt megvette s azt ujan rendezve és hó 15-én nyitotta meg ünnepélyesen.

Kedrovics Mihály vendéglője. Főpincérségünknek egyik ismert tagja, utóbb a temesvári vasuti vendéglőnek kedvelt főpincére, **Kedrovics Mihály** szaktársunk a temesvári belvárosi régi jöhrü Pilzeni söresarnokot megvette s azt saját kezelésébe újvektor vette át. Vallalkozásához sok sikert kívánunk!

Tóth János, Budapesten a Józsiak-utca 30. sz. alatti vendéglőt megvette s azt február 1-én nyitja meg. Jó borai az üzlet jömenetét biztosítják.

Nyiregyháza a törvénysek szomszédságában **Klein Géza** egy esinos berendezésű vendéglőt nyitott.

Miskolcon a kereskedők és gazdák körének vendéglőjét **Veisz Miksa,** az ottani Ipar kávéház volt tulajdonosa veszi át. **Veisz** szaktársunk, ezen újabb üzletét február 1-én veszi át.

Németpalánkán a Kaszinó szállodát **Diamond** Éde szaktársunk kibérelte és modern kényelemmel ujonnan rendezte be.

Halász János fogadója. Szentes városának volt ismert fogadósa **Halász János** szaktársunk, Bácsalán a Rockenstein József jöhrünevű Hungaria fogadóját örökrökon megvette. **Halász** fogadós ez új üzletét ujan renováta és átállította és hó elejével nyitotta meg ünnepélyesen.

Kovács István a VIII., Tavaszmező-utca 2. sz. alatti egy esinos vendéglőt rendezett be. Dunavécsei saját termésű boraival üzlete menetét máris föllendítette.

Rédél Mihály vendéglője. A székesfehérvári vasuti vendéglőnek hosszu éveken át volt és közkedvelt főpincére, mint előzőleg jeleztük, az ottani gróf Szechenyi palotában (Kossuth Lajos-utca) egy

mai modern izlésnek megfelelő vendéglőt rendezett be. Rédei szaktársunk a nagyszabású üzletet „Vörösmarty” címen és hó 17-én nyitotta meg ünnepélyesen. Sok szerencsét!

Zalaegerszegen a Barossligeti (vasuti) vendéglő bérletét **Heintz János** nyerte el. A Domokos Ignác fogadós szaktársunk idejében (ezelőtt 13—14 évvel) nagy jöhrinek örvendő és ezuttal ujonnan renovált vendéglőt új gazdája és hó közepelel nyitotta meg ünnepélyesen.

Rockenstein József ismert és jöhrünevű bécsei fogadós szaktársunk, Ujvidéken az Erzsébet-fogadóval kapcsolatos „Csébi” söresarnokot megvette s azt saját kezelésébe és hó elejével vette át.

Bognár Károly szaktársunk a koronaci nagyvendéglőt örökrökon megvette és azt ünnepiesen január 1-én nyitotta meg.

Putnokon a „Vám” szállodát **König Józsefné,** Csetneki vendéglősné megvette. Az új tulajdonos üzletét elegánsan és nagy kényelemmel berendezve ez év elejével nyitotta meg.

Németh József szaktársunk Téten, édesatyja, **Németh Ferenc** vendéglőjét és hó 15-én saját kezelésébe vette át.

Zombory Sándor volt lugosi fogadós szaktársunk Budapesten, a József-körút 47. sz. alatt lévő vendéglőt megvette és saját kezelésébe és hó 20-án vette át. Jó magyar konyhája és boraival kívánja biztosítani üzletének jömenetét.

Gyönkőn (Tolna m.) a községi fogadó **Veil János,** mint előzőleg jeleztük, és hó elejével saját kezelésébe vette át.

Vendéglő vétel. Ifj. **Schlottner Antal** megvette a VI., Nagymező-utca 44. sz. alatti Harány-fele vendéglőt s azt saját kezelésébe és hó 15-én vette át. Tétényi borai s jó konyhája biztosítja üzlete jömenetét.

Kádár Béla volt marosújvári szállodás szaktársunk a tordaraányos-megyei Topánfalván a Csiki szállodát ez év elejével átvette.

Vendéglő nyitás. Budapesten az István utca 8. sz. alatt, Szentjóbí Márton egy esinos berendezésű vendéglőt nyitott. Derék gazdászony ezette jó konyháival és jó boraival igyekszik üzlete jó nevét megalapítani.

Marosvásárhelyen mint értesültünk a „Transylvánia” fogadó fokozatos renovációja befejezést nyeri, s ez alkalommal a II. emelet 5 elegáns és kényelmes szobával bővült, úgy hogy **Schweitzer** szaktársunk fogadói ezüdszerint majd 40 szobával áll a közönség rendelkezésére.

Komáromban a Grand kávéházat **Fried Jenő,** volt veszprémi kávé szaktársunk megvette és azt saját kezelésébe és hó elejével veszi át.

Sátorajauhelyen az Ósbudavár szállodát és kávéházat **Klein Mor** tulajdonosa (nem Anizs S. mint előzőleg jeleztük) vette saját kezelésébe.

Dudacsok József ismert fővárosi vendéglős szaktársunk a Váci-úton 90. sz. alatti Petrics-vendéglőt megvette s azt ujan renováta nyitotta meg. Ceglédi jó borai miatt a közönség kedvvallatogaja.

Schäffer Sándor, a szekszárdi Hungária kávéház jóhírű derek gazdája az ottani kereskedelmi kaszinó vendéglőjét kibérelte, amelyet saját kezelésébe március 1-én vesz át.

Üzlet kibővítés. Stiglmyer Gyula szaktársunk a Baross-utca 129. sz. alatti üzletét két tágas helyiséggel megnagyobította és elegánsan berendezte. Turai mézes borai végett a szép üzletet gyakran látogatták.

Keresetnek. T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább kerestek címek hollétét, kártársi szívessegéből, a megtudni óhajtókkal egy levelet közöljék.

Szmalholz Mihály pincér hollétét (Bposten az Adorján szállóban volt alkalmazva) a egy levél-lapon **Szmalholz** Henrik főpincér Temesvár, (Józsefváros) Elite kávéház kéri tudatni.

Varasdon a Vadember fogadót **Dróth Adolf**, volt belovári szállodás megvette s azt saját kezelésébe újkörre vette át.

Muzsik Antal a VIII., Baross-utca 93. sz. alatt lévő Pechnig-vendéglőt megvette s ünnepiesen e hó 20-án nyitotta meg. Kitűnő gazdasszony neje vezette könyhájja és saját termésű jó borai a jövenyi üzletet még jobban fellendítette.

Ehl Ferenc volt nagykomlói vendéglős szaktársunk Nagykikindán a »Jó pásztor« vendéglőt a mult év utótfaját átvette.

Üzlet eladások 1908-ban. *Grosz* Ödön országjáró ismert adás és vétel irodája az elmúlt év folyamán a következő nagyobb üzleteket közvetítette: Neumann Ferenc Kossuth kávéházát **Szegeden** **David Sándor** vette meg. Kovács József Róza szállóját Nagybacsókeréken **Neumann Ferenc** vette meg. Stróbl félé kávéházát **Szegeden** **Kovács József** vette meg. Nemény B. Gamburin nagyvendéglőjét Budapesten **Acél Miksa** vette meg. Mörzt Sándor éttermét és kávéházát M. szigetén **Heberling Adolf** vette meg. **Renglovics János** Központi szállóját Komáromban **Ferkó József** vette meg. Földes M. M. kávéházát Szombathelyen **Haas Lajos** vette meg. **Wittmann Károly** Hungária kávéházát **Ardon Scheiber Lajos** vette meg. **Geyer Sándor** Stouffürdő bérletét nyerte el. **Paul Józsa** a budai Otthon kávéházát és Weiszfárdy József kávéházát Karánsebesen **Schlesinger Jenő** vette meg. **Garay Árpád** szállóját Szarvason **Renglovics** és Társai vette meg. Szilágyi Alajos Andrassy kávéházát Kassán **Dala Károly** vette meg. Nagy Lajos Korona szállóját Miskolcon **Bücső** és **Papp** vették meg. **Noll Miklós** Otthon kávéházát **Tatán Kovács Béla** vette meg. **Royal Mihály** szállóját észéken **Garay** testvérek vették meg. **Singer Mihály** Korzó kávéházát **Lugoson Grosz testvérek** vették meg. **Simonics János** Grand szállóját **Vukovaron Schlögl Mátyás** vette meg. **Süss Miksa** Lloyd kávéházát **Szolokon Vétes Miksa** vette meg. **Rittinger Károly** vasuti vendéglőjét **Szegeden David Sándor** vette át és Vincetér Márton Koronaherege szállóját **Temesváron Szilágyi Alajos** vette meg. Ezeken kívül több kisebb üzlet lett még közvetve úgy **Budapesten**, mint a vidéken.

Gergely László szaktársunk a II., Fő-utca 70. sz. alatti üzletét megnagyobította, egész újonnan berendezte és ünnepiesen e hó elejéig megnyitotta.

Bártfán a Hungária fogadót, **Németh Mátyás** szaktársunktól **zv. Kelemen Anna** ez év elején átvette. Az új derek gazda szakismerete és jó könyhájja az üzlet jó menetét biztosítja.

Nagy Sándor a dunaadonyi, »Szőlőfűrt« derek fogadósa Dunapentelén megvette a Herceg-féle szállodát és vendéglőt amelyet egész újan berendezve március 1-én vesz át.

Vörös Ernő, volt újvidéki szállodás megvette **Bpesen** a **József-körút** és **Népszínház-u.** sarkán lévő **Szimplon** kávéházát.

Nagykikindán a **Pilzeni** söresarnok vezetését **ujlag Bétsh Gyula** jó hírű vendéglős vette át.

Székességhérváron az **Endersz-féle** **Feketes** fogadót **Lukács Sándor** az ottani »Hungaria« (most **Korzó**) volt kávésa **Grosz B.** társaságában megvette.

Glantz Samu ismeret miskolci üzlet eladás-és vételi iroda tulajdonos utjabban a lapunkban is között bártfai és putnoki fogadók vételét közvetítette.

Varga Lajos, mint előzőleg jeleztük, az Erzsébet-tér 3. sz. alatt lévő üzletét a mai igényeknek megfelelően újonnan berendezte s ünnepiesen ez év elejéig nyitotta meg.

El rendelünk paprikát! Van szerencsém **valódi szegedi kékű árú róza paprikáimról** az ármatat közölni s kérem b. megrendelések folytán paprikáim minőségéről meggyőződni. **Valódi Szegedi édes rózsapaprika 4 kgr. 3 kor. 40 fill.** **Valódi Szegedi felekes rózsapaprika 1 kgr. 2 kor. 80 fill.** — **Éo-váth Ferenc Szeged**, fogadóskó paprikásza (Tiszta szálló volt szobaipincére).

Nagykorörsön a Központi szállodát tulajdonosa, **Weisz Jenő** újan és nagy kényelemmel rendezte be. Körösnek ezen első fogadóját az utazó közönség szívesen látogatja.

Helyváltozások. — Győrött a **Vigadó** étterme fop. állását **Lukácsék** **Ferenc** töltötte be. U. itta kávéház fop. állását **Madarász József** foglalta el. **Rosenberger János** a Takács-vendéglő fop. állását töltötte be. **Groh Adolf** Besztercén a Magyar király fogadó fop. állását töltötte be. **Temesváron Gombás István** vendéglője fop. állását **Szuch Mihály** foglalta el. u. itt m. éth. **Hartl Lajos** nyert alkalmazást. Az Elite kávéház fop. állását **Szmalholz** **Henrik** tölti be. A Tiszti kaszinó fop. állását **Józsa Aladár** foglalta el. A Koronaherege kávéházban **Kardos István** fop. mellett **Dörzer József**, **Brosovány Gyula**, **Jancsics János** és **Nussbaum** **Albert** segítők, állást nyertek a »Szarvas«-ban **Kornstein** **Károly** fop., mellett **Tamardt** **András** és **Karacsinyi** **Károly** m. éth. működnek. A Hungaria fogadó szobáifop. állását **Bécsy Sándor** foglalta el. A vasuti vendéglő I.—II. oszt. étterme fop. állását **Frisch** **Ede** foglalta el. meg a **Kedvosi** s-féle söresarnok fop. állását **Nika Agoston** foglalta el. U. itt m. fizeglő. **Szotter János**, **Breu Antal** és **Kropp** **László** éth. állást nyertek. **Wagner János** mint fizeglőpincér a vendégzóban működik. **Szegeden** a **Kossuth-kávéház** főpincérei állását **Mohay Sándor** tölti be. **Nagykikindán** a **Városi fogadó** főpincérei állását **Attrányi** **Antal** foglalta el. U. ott az éth. állásokat **Nagy Miklós** és **Roeszár Gyula** nyerték el. A **Nemzeti** fogadó fop. állását **V. Monus Pál** tölti be. U. ott a szobap. állást **Bece Sándor** nyerte el. A **Bohn** kávéház fop. állását **György József** **Ferenc** foglalta el. A **Károly** fogadóban **Vaszhaj Gyula** fop. mellett az éth. állást **Cocsek** **Ferenc** nyerte el. **Máramaros** szigetepn a Központi fogadó fop. állását **Lamersdorfer** **Samu** foglalta el. **Ardon** a **Baross kávéház** fop. állását **Schwartz** **Ferenc** foglalta el. A **Japán kávéház** fop. állását **Purs Antal** tölti be. **Debreccenben** az **Angolkirálynő** fogadó fop. állását **Mándoky** **Mihály** foglalta el. A **Royal** fogadó fop. állását **Fördös János** tölti be. U. ott a söresarnok fop. állását **Papp**

Kálmán nyerte el. **Nagyváradon** a **Pannónia** fogadó éttermeben **Tergulica** **Antal**, **Balázs** **János**, **Bán** **József**, **Kaciszl** **József** és **Kriván** **Illés** m. éth. működnek. **Zsombolyán** a **Kiem-schneider** fogadó fop. állását **Erdélyi** **Ferenc** foglalta el. **Temesváron** a **Kereskedelmi** csarnok fop. állását **Wettmann** **Kálmán** tölti be. A **Hungária** fogadóban az éth. állásokat **Horváth** **József**, **Szabó** **Tivadar**, **Híff József** és **Ludig** **József** töltik be. **Szegeden** a **Kovács** kávéház fop. állását **Kassay** **Adorján** foglalta el. **Zsolnán** a **Strasser-féle** **Pilzeni** söresarnok fop. állását **Albert B.** **Antal** foglalta el. U. itt **Krüller** **János** éth. állást nyert. **Petrozsenyben** a **Városi fogadó** fop. állását **Cséry** **Samu** foglalta el. **Putaky** **József** **János**hoz a **Benyó** vendéglő fop. állását töltötte be. **Miskolcon** (**Szentmiklósi** **G. tud.**) a **Budapest** fogadó éthorádját, **Szeiber** **Gyula**, a **Korona** fogadóban a könyvelői állást töltötte be; helyét **Stampfel** **Árpád** foglalta el. U. itt (**Bőcső** söresarnok) a fop. állást **nem** **Orolovics**, **Imren** **Orolovics** **Károly** szaktársunk foglalta el. A **Leiller** vendéglő fop. állását **Lillich** **Jenő** töltötte be. **Tóth** **Géza** a **Gra** d **Lugánban** éth. állást nyert. **Turbo** **Lajos** a **percecsi** bánatelepi vendéglő fop. állását foglalta el. **Paky** **Filip** **Temesváron** a **Wend**-kávéház fop. állását foglalta el.

== Hirdetmény. ==

A **Győri pincér-egylet** vezetőségutadja a szakmabeli érdekeltség, miszerint: az Egylet!

Ingyenes elhelyező irodáját **Arany János-utca** (22. sz. alatt) megnyitotta. **Telefon** (interurban) **378**.

Az iroda elhelyez minden a szállodái, vendéglői és kávéházi szakmához tartozó, férfi és női alkalmazottakat.

A rendes egyleti tagok elhelyezése ingyenes!

A nem egyleti tagok, régi-és stb. segédalkalmazottak elhelyezése ugyancsak díjtalan és csupán csak a főmunkői irodai költségeket, — levél, távirati díj, — tartoznak megtéríteni, ugyintam a r. tagok.

A »Győri pincér-egylet« tisztelettel fölívja az egész ország vendéglőseit, de különösen a dunántúli: Sopron, Vas, Zala, Veszprém, Komárom, stb. megyék fogadóisait, vendéglőseit és kávéházait az ingyenes elhelyező támogatására. Tehát rendeléseket bárhova, illetve bárhonnan elfogad és azokat a legnagyobb pontosságal elkészíti.

Elhelyezést csak egyleti tag nyerhet, miert is az elhelyezésért jelentkezők tartoznak az egylethe belépni.

Tagdíjak: I. oszt. félé-és fizeglő, 3 korok, II. oszt. éttermi, kávéházi-segédők, szakács, cukrász, kávéfőző és I. sz. szállodai kaptus 2 kor. — II. oszt. börtin, kávéselegény, csapos és szállodai bérszolgá 1 kor, 20 fill., beiratási díj 1 kor.

Szóbeli rendelések és jelentkezések részére a **hivatalos órák** d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig tartanak. **Vasar-és ünnepek** n. e. 10—12-ig.

Levél és sürgőncím: **Pincér-egylet Győr.**

Dénes Miklós **László József** jegyző. elnök.

NYILT-TÉR.

Elszmerő levél.

T. **Herczeg Sándor** urnak, **Cskátornya**. — A küldött borszárj teljeseen beérk, kérünk postafordultával egy pármasa szűrt. Tisztelettel **Mayer Ferenc** és **Trsai Nyergeszló**.

EGYRÖL-MÁSRÖL.

A téli éjben . . .

A téli éjben senki sincs főnn,
Csak egyedül a holdvilág,
Az örökdió csak és vigyázza
A fagyos téli éjszakát.

Nagy nyugalommal néz szét s körül,
A földt síkon s határokra
Be nézve kőbe és mosolygva
Egyik s másik házbablakon.

. . . Kis leánykám álszik csöndesen,
A paha fehér nyoszolyán;
Tündér álma mosolya játszik,
Édes arcán és ajakán . . .

Am felriad — de újra ismét
Mosolyg, látva a holdszagát;
Es szól: édes hold, kint hideg van
Tálsd itt bent el, az éjszakát . . .

Gümbös Lajos.

Fővilágosítás.

A Londonból Veymouthba vezető országuton volt egy kis kocsmá, melynek címere egy nagy számarfej volt. A kocsmáros eredeti, igazi kocsmáros típus volt, jó italt és ételt tartott s a közönség nagy szeretettel látogatta. III. György angol király egy alkalommal szintén betéret egy kis frissítéssel a vendéglőbe s ettől fogva a kocsmáros a király iránt való tekintetből levétette a kocsmáról a számarfejet s a király képet akasztotta ki cegéről. A számarfejet pedig megvette tőle egy kollegája, aki — vele szemben nyitott üzletet és mivel a régi számarfej-kocsmának elterjedt jó híre volt, a

vendégek mind az új kocsmárosat láto-gatták. A régi — most már vendéget se látó — kocsmáros azután sokáig töprengt azon, hogy vajjon mint lehetne a közönséget felvilágosítani a dolgról? Végre rájött, aminek értelmében nyomban cselekedett is. Fogott ugyanis egy darab kreletet s a kocsmá homlokára (s a homlok viszonyok miatt épen a király képe alá) oda írta: — „Ez az igazi számarfj!“

Szerkesztői üzenetek.

Azon t. előfizetők, akik a hozzánk intézett leveleikre választ nem kaptak, leírjék rovatunkban találmájuk a meg-felölt választ. Csakos előfizetőinknek válaszolunk.

Cs. I. Sz.-vár. A feltett kérdés nem nehéz választ adni, de a sikerre nézve nagyon nehéz garanciát vállalni A kérdészt úgyben legjobb volna az illetékes pénzügyigazgatóságot meg-kérdezni, hogy vajjon az ő részéről nem lesz-nek-e nehézségek. Az ifjunak nagykorúnak kell lenni, ha ő saját neve alatt akar üzletet nyitni vagy akár csak vezetni. Átiratni nem lehet. Az is kérdés, vajjon az illető felhagyandó üzlet nem-e már most is számföltött. Ez is a pénzügyigazgatóságnál lehet megtudni. Amugy, minden előzetes tudakozás és a sikerre nézve némi előzetes biztosítás nélkül belemenni az ügybe, megvásárolni az üzletet és csak azután versenyszert próbálni, nagyon kockázatos dolog, melynek következményeire elő-készülve kell lennie. Tessék a jelzett, egyedül illetékes helyen a véleményezést előzetesen kikérni. Üdvözlét.

T. M. Kölesd. Szives értesítést itt is közönnel nyújtatjuk. Üdv! — H. F. Szeged. Az előjegyzés megtörténhet, de annak fogana-tosítása (a T. B. T. Állandóság) magi) csak évek múltán lesz lehetséges. Ha csak valami közbe nem jön. Minálazonáltal — üdv! — G. Gy. Debrecen. Az ilyen inkább személyes élű mint közérdekű dolog közzétételének nincsen

értelme, azért sem, mert az nyílttéri közlés lévén. Önr. költségek, de meg aztán — kellemetlen is lehet. — H. W. Berlin. A házusi márkák kor. értékek megérkeztek, most csak a — milliók vannak hátra. Am, ami késik, nem mulik. Szives üdv! — H. S. Ungvár. Az ilyen derek késlekedések minden voltát megfosztják. Szives köszönetnyújtás és — buék! — Sz. B. Sárvár. V. B. M.-szében. A csomagos naplári díjakat köszönettel nyug-tazza a kiadóhivatal.

Minden szálloda,

kávéház és vendéglő újság-mappáit,
étlap-tábláit és újvíri reklám-naptárait

VIDOR A. utóda

könyvkötőnél rendel meg.

Budapest, VIII., Röck Szilád-u. 41.

Minta-példány ingyen és bérmentve.

KERESEK

intelligens, kellemes megjelenésű, ma-gyarul-németül tökéletesen tudó és jó
— referenciákkal rendelkező —

szobapincért,

aki e minőségben nagyobb városokban már működött. Sürgős ajánlatokat kérek

„Mayer nagyszállóda“

UJVIDÉK.

8242/908.

Bérleti hirdetésny!

Léva r. t. város közönsége az általa építtetni tervbe vett városi vigadó és bérház épületében meghatározott következő üzletek és helyiségekre a képviselőtestület 8244/1908. sz. határozata által bérleti ajánlatok beszerzését rendelte el.

1. Jelzett üzletek, illetve helyiségek a következők:

1. Vendéglő, szálloda (20 vendégszobával), színház, vigadó, kávéház, kiskocsmá és mellékhelyiségei.

2. t utcára nyíló üzlethelyiség, hozzátartozó földszinti és pinceraktárrakkal, ezenkívül egy különálló pinceraktár helyiség.

3. A bolti üzletek épületének első emeletén három utcai lakás, modern beszáttással és mellékhelyiségekkel, mindannyi villamos vezetékkel.

Az építkezés befejezése után a bérlet kezdődik 1909. évi november hó 1-5-ö napján. A bérlet tartama legkevesebb 8 év, a lakásoknál 3 év.

Az ajánlatok 1909. évi február hó 15-ik napjáig alulírottán adandók be, vagy jkvilleg előterjeszthetők. Minden ajánlathoz a felajánlott évi bérosszeg 5%-a biztosítékul készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban csato-landó, esetleg a városi pénztárnál elhelyezendő. Utóbbi esetben a pénztári letétjeget mellékelendő az ajánlathoz. A város közönsége jogosítva van az ajánlatok között szabadon választani, bármelyiket vagy valamennyit vissza-utasítani. Ha e fölött a város képviselőtestülete 1909. évi március 31-ig érdemlegesen nem határozna, az illető ajánlattevők ajánlataikat jogkövetkezmeny nélkül visszavonhatják. Ettől eltekintve az ajánlatok az ajánlattevőket visszavonhatlanul azok benyújtása napjától, a város közönségét pedig az ajánlatok kötelező elfogadásától, illetőleg felsőbb hatóságí jóváhagyásától kezdve kötelezik.

A bérleti ajánlat alulírott felhívására szerződésbe foglalandó s a letett ajánlati óvadék egyidejűleg félévi bérosszegre kiegészítendő. A bérlet összes tárgyaúra külön-külön, vagy egy egységes ajánlat is tehető, nemkülönbön egységes ajánlat adható be a vendéglőre, kávéházra, szállodára és vigadóra is. A m. kir. minister által játszási engedéllyel bíró magyar színtársulatok a színház használatáért bért nem fognak fizetni.

A város közönségére vagy alulírottára az ajánlati verseny meghirdetéséből, az ajánlatok átvételéből, mikénti való elbirálásából vagy mellőzéséből kötelezettség nem származik.

Kelt Léván, 1908. évi december hó 30-án.

Bódogh Lajos

polgármester.